

Protocol da la radunanza cumünala dal cumün da Val Müstair

2. radunanza cumünala 2021, dals 26.05.2021, ad uras 20:00, sala da gimnastica a Sta. Maria

Preschaint:

Presidenta: - Gabriella Binkert Becchetti

Suprastants: - Daniel Pitsch, vicepresidente
- Ivo Lamprecht
- Guido Mittner
- Roman Oswald
- Patrick Wegmann

Votants: - 36 (partecipaziun da 3.10 %)

Giasts: - 1 (Heinz Hofstetter, manader finanzas CSVM, na domicilià in Val Müstair)

S-chüsà: - Rinaldo Lechthaler, suprastant (absenza our d'Val), Rico Lamprecht, Gottfried Hohenegger, Karin Casty, Gisela e Luciano Beretta

Actuar: - Not Manatschal, manader d'administraziun

1. Salüd / glista da tractandas

La presidenta Gabriella Binkert Becchetti driva la radunanza e spordscha il salüd a las 36 votantas e votants chi s'han radunats illa sala da gimnastica a Sta. Maria. La glista da tractandas vain acconsentida illa fuorma affischada e protramissa in mincha chasada.

L'acconsentimaint dal protocol da l'ultima radunanza cumünala, quella dals 28.04.2021, sto gnir spostà sün la prosma radunanza cun quai cha'ls 30 dis da la publicaziun nu sun amo scadüts.

Il rendaquint dal PEM nun ha pudü gnir tractandà. Il manader da gestiun dal PEM, Cla Filip Pitsch, ha desdit d'incuort la piazza ed es pel mumaint scrit amalà, uschè cha'l rendaquint nu po gnir preschantà quista saira pel acconsentimaint. La presidenta conferma cha quai succedarà lura illa prosma radunanza cumünala.

2. Tscherna dals dombravuschs

Sco dombravuschs vegn proponü ed elet Aldo Rodigari.

5 9 FINANZAS ED IMPOSTAS

Approvaziun dal rendaquint dal cumün da Val Müstair pel on 2020

La presidenta da üna cuort'introducziun generala dal rendaquint 2020. Ella conferma cha la situaziun finanziaria dal cumün es, sco preschantada in quist rendaquint, fich flaivla. Pro'ls salaris as constata, in congual cul quint dal 2019, bain ün chal da las expensas (duos pensiuns, duos sortidas) da s-chars fr. ½ milliun, da l'otra vart s'haja stuvü cumprar aint quistas prestaziuns mancantas plü o main pel medem import. Rumpatesta chaschuna eir la finanziaziun dal s-chart e'l provedimaint d'aua. Las deponias verdas as rechattan in ün nosch stadi ed i manca ün concept per gestiunar quellas. Per schoglier ils problems sarà ün augmoint da las taxas inevitabel. Pro'l

provedimaint d'aua nu cuvernan las taxas ils cuosts da la gestiun. Ün augmoint sarà eir quia la consequenza. In seguit preschainta il contabel Jann Ruinatscha il rendaquint e da las infuormaziuns da detagl.

Il rendaquint muossa il seguaint resultat:

Quint da success

Entradas	fr. 10'888'455.22
Sortidas	<u>fr. 11'468'727.64</u>
Resultat da manaschi	- fr. 580'272.42
Resultat da finanziaziun	<u>fr. 187'241.29</u>
Resultat operativ	- fr. 393'031.13

Quint d'investiziun

Entradas	fr. 1'694'987.80
Sortidas	<u>fr. 3'063'433.40</u>
Investiziuns nettas	fr. 1'368'445.60

Aigna finanziaziun fr. 14'317.25

Deficit da finanziaziun fr. 1'354'128.35

Discussiun / decisiun:

Mario Gross-Vollenweider dumonda scha la suprastanza prevezza masüras da spargn per frenar la tendenza negativa. La presidenta Gabriella Binkert Becchetti conferma cha quai sarà üna gronda sfida pro l'elavuraziun dal prossem preventiv. Pro la liquidità nu vezza ella a cuorta vista problems cun quai chi s'es in trattativa per vender terrain ed impbiglias da la facultà finanziaria, vuol dir abitaculs chi nun han ün'importanza per las lezchas chi ston gnir accumulidas dal cumün. Possibilitats per augmantar tschertas taxas ed ün augmoint da l'imposta sün las immobiglias gnaran examinadas.

Il büro da revisiun Gredig und Partner AG da Cuora / Tusan ha fat la revisiun e conferma a man da la radunanza cumünala cha'l rendaquint preschantà po, resalv eventualas remarchas da la cumischiun sindicatoria, gnir acconsenti.

Isidor Sepp, president da la cumischiun sindicatoria, propuona a la radunanza d'acceptar il rendaquint preschantà e da dar dis-charg a la suprastanza, cun ün ingrazchamaint per la lavur prestada dal gremi strategic ed operativ. Presidenta Gabriella conferma cha'ls duos rapports da revisiun d'eiran publichats pro la documainta da la bannida in fuorma da palperi e sün la pagina d'internet dal cumün da Val Müstair. Eir ella exprima sün quista via l'ingrazchamaint per la lavur prestada dals impiegats operativs e'ls collegas da la suprastanza cumünala.

Sainza cuntravusch vain il rendaquint preschantà acceptà.

6 4.00 OSPIDALS

Approvaziun dal rendaquint dal center da sandà Val Müstair pel on 2020

Judith Fasser, administratura dal center da sandà, preschainta il rendaquint da la gestiun 2020. Detagls sur dal manaschi sun francats aint il rapport da gestiun, chi d'eira publichà cun la documainta dal invid per la radunanza cumünala. Üna sfida plü gronda d'eira pel CSVVM la pandemia dal Corona. Las restricziuns per evitar la derasaziun dal virus ha buollà fich ferm il manaschi, saja quai pro'l servezzan intern, la sporta, il personal, la part da chüra ed oter plü.

In seguit da ella ün'infuormaziun generala sur dal manaschi, sün basa da las cifras da prestaziun (Leistungskennzahlen). Il deficit importa, davo avoir fat las contaziuns prescrittas our dal chapital d'organisaziun, - fr. 76'306.24 (2019 = fr. 90'043.72). Pro posiziuns specialas, chi divergeschan cun l'on passà e'l preventiv, da Judith Fasser infuormaziuns da detagl.

Il büro fiduziari Bezzola + Partner AG da Zernez ha fat la revisiun. El propuona d'acceptar il quint preschantà. Il president da la cumischion sindicatoria sustegna quist votum e propuona a la radunanza da dar dis-charg als organs operativs e strategics dal CSVM.

La presidenta ingrazcha per la lavur prestada dal gremi strategic ed operativ.

Da la pussibilità da far dumondas nu vain fat adöver. Sainza cuntravusch vain il rendaquint preschantà acceptà.

7 8.40 BIOSFERA - ORGANISAZIUN

Approvaziun dal rendaquint e'l rapport da la Biosfera Val Müstair pel on 2020

Il manader da gestiun da la Biosfera, David Spinnler, preschainta il rapport da gestiun e'l rendaquint pel on 2020. Pro entradas da fr. 1'766'005.87 e sortidas da fr. 1'414'841.62 resulta ün avanz da fr. 351'164.25. David Spinnler conferma cha'l 2020 es stat buollà fich ferm da las restricziuns dal virus da Corona. Divers progets han pudü gnir realisats be per part, chomps da lavur (mürs morts eui.) s'haja per gronda part stuvü sdir giò e la partecipaziun ad exposiziuns nu d'eira pussibla.

Implü da el ün'infuormaziun detagliada sur dals imports chi sun gnüts investits e las lavurs chi sun gnüdas fattas illas spartas:

- Natüra e cuntrada
- Economia e turissem
- Società
- Comunicaziun e management
- Perscrutaziun / ulteriurs progets

Discussiun:

Mario Gross-Bass dumonda schi nu füss interessant per la Biosfera da far reclama pel parc da natüra pro'ls portals dal Vereina, a Saglians ed a Selfranga. David conferma chi vaglia la paina da ponderar quista dumonda.

Mario Gross-Vollenweider ed Aldo Pitsch deploreschan il fat cha las ultimas ediziuns da la gazetta «Jau sun Biosfera» es gnüda maldovrada per temas e propaganda politica. Concret muossan els via sün l'ediziun da la stà 2020, ingiò chi'd es cumparüda üna reportascha, cuort avant il cumbat electoral, dal anteriur president cumünal Rico Lamprecht. Pro l'ultima ediziun, cumparüda be d'incuort, es gnü publichà ün discuors cun Hansjörg Weber, in sia funcziun sco anteriur suprastant dal CdVM. Tanter oter deplorescha el ill'intervista ils ultims svilups pro'l cumün (desditta da trais impiegats) e'l fat cha cun la demischion da Livio Conrad sco indschegner forestal va a perder üna piazza qualifichada, chi nu pudarà plü gir occupda quia in Val. Tanter oter ha Hansjörg Weber eir manzunà seis dubis scha'ls böts formulats il plan da master subsistan eir pro la nouva suprastanza.

La presidenta Gabriella Binkert Becchetti es schmorta dals rimprovers e las retgnentschas da Hansjörg. Ella conferma cha desdittas dal persunal sun adüna dischagreablas. La piazza da Livio Conrad po gnir occupada fich bain cun Jörg Clavadetscher chi vain uossa avanzà dal silvicultur sco manader da gestiun dal uffizi forestal. Ella es persvasa cha Jörg accumulscha las pretaisas per manar l'uffizi forestal a cuntantezza dal cumün e da las instanzas superiuras. Quist fat es eir gnü confermà davart dals respunsabels dal uffizi da god e privels da natüra dal Chantun Grischun, Roberto Paravicini e Gilbert Berchier, a chaschun d'ün aboccamaint principi marz 2021. Plü inavant conferma ella cha la piazza dal indschegner forestal nun es persa. Livio Conrad lavuraiva be in ün pensum da 20 % sco indschegner. Il rest, voul dir 80 %, lavuraiva el per la gestiun forestala. Salarisà d'eira el però plainamaing illa classa d'ün indschegner forestal. Pro'l plan da master conferma ella cha quel vegn tut fich serius e d'eira eir il tema principal dal lavuratori da la suprastanza chi ha gnü lö als 09.04.2021 a Lü.

David Spinnler nu resainta las contribuziuns manzunadas sco publicaziuns da taimpra politica. L'intervista cun Rico Lamprecht d'eira in connex cul tema dal plan da master e quella cun Hansjörg Weber in connex cul giubileum da 10 ons Biosfera Val Müstair, ingiò ch'el d'eira ün dals «iniziants/-as da la prüm'ura».

Hansjörg Weber conferma ch'el ha dat l'intervista sün basa da seis sentimaint, sco ch'el vezza la situaziun actuala. Implü manzuna el ch'el d'eira ingschà sco indschegner forestal dal Chantun Grischun. Cun ün pensum da 30 % ha el pudü lavuar in fuorma d'ün mandat, cun cunvegna da praistaziun, pel uffizi tecnic dal CdVM e per la Biosfera. Cun seis successur Livio Conrad esa gnü fat vicaversa, voul dir ch'el d'eira ingaschà 100 % dal CdVM, cun üna cunvegna da praistaziun per lavurar eir pel uffizi da god e privels da natüra dal Chantun. Sias retgnentschas invers l'acceptanza dal plan da master relativescha el in vista a las spiegaziuns da la presidenta.

Decisiun:

Il büro da revisiun Gredig & Partner AG da Cuaira ha fat la revisiun. Els propuonan d'acconsentir il rendaint preschantà.

Isidor Sepp sco president da la cumischiun sindicatoria propuona a la radunanza da seguir a la proposta da l'organ da controlla.

Cun 35 vuschs da schi, pro 1 na, accepta la radunanza il rendaint preschantà cul rapport annual dal 2020.

La presidenta ingrazcha als impiegats operativs ed als commembers/-as da la cumischiun da la Biosfera per lur ingaschamaint d'ürant l'on scuors.

8 8.10 ECONOMIA FORESTALA

Approvaziun credit da fr. 590'000.00 pel proget chantunal da refacziun «repars Val Müstair SIS 2021»

Jörg Clavadetscher sco manader da la gestiun forestala preschainta la tractanda. Cul credit da fr. 590'000.00 vegnan cuntinuadas las lavurs illa Val Brüna:

- Svödar e refer il batschigl da retenziun
- Optimar l'access dal batschigl
- Refer e sgürar la drenascha da la surfatscha parziala «süd» (lò cun fich pac movimaint, ota priorità our da la vista dal privels da natüra)

Caracteristica da progets chantunals refacziun repars (SIS)

- mantgnair repars existents
- refacziun da repars in nosch stadi
- garantir protecziun da persunas ed infrastruttura
- la realisaziun es limitada sün 2 ons
- il pè da subvenziuns, Chantun e Confederaziun, es francà sün 80 %

Cun fotografias e spiegaziuns vegn confermada l'importanza da las investiziuns.

Sainza far adöver da la discussiun acceptan las votantas e'ls votants cun unanimità il credit da fr. 590'000.00 pel proget forestal refacziun repars SIS 2021.

9 7.40 SUNTERI E SEPULTÜRA

Revisiun parziala reglamaint da sunteri e da sepultüra dal cumün da Val Müstair, fossa cumünaivla

Ivo Lamprecht, sco suprastant dal dicasteri, preschainta la tractanda.

Motivs per üna fossa cumünaivla:

- Tant las raspadas sco eir ils cumüns vegnan vi e plü confruntats cun la dumonda per üna sepultüra sün üna fossa cumünaivla.
- Ils motivs sun differents, sco p.ex.
 - cuosts per cultivar la fossa
 - Ingün chi cultiva la fossa (confamiliars abitan our d'Val)
 - Giavüsch da gnir sepuli in üna fossa anonima

Situaziun actuala:

Our da las discussiuns cun rapreschantats dal cumün e da las raspadas (refuormada e catolica) s'esa gnü a la conclusiun chi fa sen da spordscher üna fossa cumünaivla sün ün sunteri in Val Müstair. Las pussibilitats sun gnüdas evaluadas e la cumischiun es gnüda a la conclusiun cha'l sunteri illa fracziun da Sta. Maria es adattà per quist intent. Per tuots d'eira cler cha la sporta as sto restrendscher sün üna pussibilità da la sepultüra cumünaivla per tuot la Val. l'i fratemp es gnüda construida la fossa cumünaivla per la Val Müstair sül sunteri da Sta. Maria. Pendentas sun amo lavurs da la concepziun finala.

Cun la fossa cumünaivla esa d'adattar l'artichel nr. 11 dal reglamaint da sunteri e da sepultüra. El dess gnir cumplettà in quist sen (**cumplettaziun in culur cotschna**)

Art. 11 Concepziun da las fossas, in lingia e fossas cumünaivlas

1. La concepziun da las fossas in lingia as drizza tenor il plan da sunteri chi'd es gnü acconsenti da la suprastanza cumünala. Las fossas ston gnir missas in lingia, üna davo tschella. Las urnas vegnan sepulidas in lingia al lö previs per quel scopo. Exclus es qua il sunteri da la fracziun da Müstair cun las fossas da famiglia chi pretendan ün'otra concepziun.
2. **Sül sunteri da la fracziun da Sta. Maria spordscha il cumün da Val Müstair la pussibilità d'üna sepultüra in üna fossa cumünaivla.**
 - **L'uffizi da fabrica pissera per la sepultüra da l'urna, per la gravura da la tablina e pel custodi da la fossa cumünaivla.**
 - **Giavüschan ils relaschats explicit, vain desisti sün la gravura.**

Adattamaint dal reglamaint da las taxas pro'l reglamaint da sunteri e da sepultüra:
El dess gnir cumplettà in quist sen (**cumplettaziun in culur cotschna**)

1. Taxa da sepultüra

Persunas domiciliadas in cumün:

- Fossas da vaschè in lingia	gratuit
- Fossas d'urna	gratuit
- Fossa cumünaivla (urna)	gratuit
- Fossas da famiglia	gratuit

Persunas domiciliadas utrò:

- Fossas da vaschè e d'urna	fr. 500.--, na vaschins fr. 3'000.--
- Fossa cumünaivla (urna)	fr. 500.--, na vaschins fr. 3'000.--

Adattamaint dal reglamaint da las taxas pro'l reglamaint da sunteri e da sepultüra: (**cumplettaziun in culur cotschna**)

2. Preparaziun da la fossa

La preparaziun da la fossa e la montascha dal rom vegnan organisadas dal cumün. Ils cuosts van a charg dals relaschats. La pauschala per la preparaziun d'üna fossa da vaschè importa fr. 500.-- implü fr. 600.-- pel rom. La pauschala per la preparaziun d'üna fossa d'urna importa fr. 200.-- implü fr. 300.-- pel rom / tabla.

La preparaziun da la fossa cumünaivla (urna) importa fr. 250.00. (in quist import es cumpris l'import da fr. 50.00 per la gravura). Per la fracziun da Müstair importa la taxa fr. 500.-- (fossa da vaschè), exclus il curdun. **Per urnas chi vegnan lovadas illa fossa da famiglia obain in üna fossa singula = fr. 200.00.**

Decisiun:

Sainza far adöver da la discussiun accepta la radunanza cun unanimità la revisiun parziala dal reglamaint da sunteri e da sepultüra dal cumün da Val Müstair, fossa cumünaivla.

8. Varia

Infuormaziuns da la presidenta:

- D'incuort ha gnü lö ün ulteriur lavuratori regard sviamaint per la fracziun da Sta. Maria. Da la partida d'eiran rapreschantants dal TBA, ANU, USOS, Biosfera, CdVM e'l büro Metron Verkehrsplanung AG da Brugg. Las variantas valütadas a chaschun dal lavuratori dals 23/24.04.2021 sun gnüdas examinadas. Il büro Metron fa uossa ils sclerimaints plü profuonds.
- Üna sezzüda da la suprastanza cun las instituziuns per la protecziun da l'ambient (USOS) regard proget Alp Sprella e La Sassa ha gnü lö. Il proget Alp Sprella, sco ch'el es uossa gnü inoltrà al uffizi da planisaziun GR pel permiss per fabricats dadour la zona da fabrica es per els massa grond. Cun ün recuors süil BAB saraja perquai da far quint. Pro'l proget La Sassa daraja ulteriurs aboccamaints. Gabriella Binkert Becchetti conferma cha'ls discuors sun stats fich constructivs, e ch'eir davart dals USOS esa gnü signalisà incletta per las pretaisas e'ls giavüschs dal cumün.

Ad uras 22.20 po la presidenta serrar la radunanza. Ella ingrazcha per la cumparsa e giavüscha a tuots ün bun arriv a chasa ed ün bel temp da stà.

La presidenta:

L'actuar:

.....
Gabriella Binkert Becchetti

.....
Not Manatschal